

Міжнародна кластерна КОНФЕРЕНЦІЯ лісопромислового сектору

Прем'єр-міністру України
п. Шмигалю Денису Анатолійовичу

Вих. №3/11 від 03 листопада 2023 року

Голови ГО «Асоціація деревообробників
та лісозаготівельників Львівщини»
Когута Миколи Васильовича,
+38 063 020 40 27, +38 067 672 48 19
derevoobrobka-skole@ukr.net

Резолюція Міжнародної кластерної конференції (м. Київ, 28.09.2023р.)

Учасники Конференції – представники деревообробного бізнесу, лісового господарства, науковці та інші зацікавлені сторони, усвідомлюючи відповідальність за збереження лісових ресурсів і необхідність пошуку дієвих шляхів зростання економіки України, зокрема її лісопромислового сектору, в умовах дії правового режиму воєнного стану, з урахуванням сучасних економічних викликів, пов'язаних зі зменшенням якості та об'єму лісових ресурсів, ускладненням логістичних шляхів, недостатнім забезпеченням кадрами, утворенням монопольних структур, відкладеним попитом на лісопродукцію, а також важливих позицій у Резолюціях, прийнятих на Першому (Київ, 30 вересня 2020 року), Другому (Львів, 20 травня 2021 року), Третньому (Київ, 29 вересня 2021 року) та Четвертому (Львів, 07.06.2023 року) Всеукраїнських лісопромислових форумах:

Засвідчили:

1. На сьогодні світовий ринок деревини перебуває у стагнації. В Україні, окрім світової кризи деревообробного бізнесу, значний негативний вплив на нього має повномасштабне вторгнення країни-терориста. Частина працівників деревообробних підприємств мобілізована до лав ЗСУ (в окремих випадках до 40 % і більше), а ціноутворення на лісоматеріали зазнає неринкового регулювання, що, своєю чергою, призводить до штучно завищених цін і неможливості придбати деревину за конкурентними та обґрунтованими цінами. Значна кількість деревообробних підприємств перебуває на межі зупинення своєї діяльності.

2. Ринок деревини України – монопольний і спекулятивний, який налаштований на отримання максимального прибутку для продавця необробленої деревини та ліцензійних товарних бірж. Встановлені індекси цін (середньозважені ціни) не можуть бути підставою для формування стартових цін, оскільки вони засновані на спекулятивній торгівлі та не враховують кон'юнктуру світового ринку, ціни конкурентів, логістику. Вони не дають

змоги виробникам забезпечити конкурентоспроможність продукції, що випускається, через занадто високу собівартість. Більше того, ліцензійні товарні біржі своїми середньозваженими цінами, нижчими за які стартові ціни не повинні бути, блокують торгівлю, а відповідно і виробництво.

3. Органи державної влади не реагують на численні звернення представників деревообробних підприємств щодо врегулювання ситуації на ринку деревини.

Прийняли такі основні пропозиції і рекомендації:

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України утворити у його структурі дорадчий орган – Раду лісопромислового сектора. До складу Ради лісопромислового сектора необхідно включити представників усіх зацікавлених сторін, зокрема лісового господарства, деревообробної та меблевої промисловості, профільних всеукраїнських та обласних асоціацій, освіти і науки, екологічних організацій та інших зацікавлених сторін. Основною метою функціонування Ради лісопромислового сектора є напрацювання пропозицій, законодавчих ініціатив та виконавчих рішень, впровадження яких сприятиме ефективному розвитку всього лісопромислового сектора і враховуватиме думку всіх представників цього сектора, а не базуватиметься на окремій думці тільки одного-двох гравців, яка, здебільшого, відрізняється вузьким корпоративним підходом та лобіюванням власних інтересів.

2. Просити Верховну Раду України та Кабінет Міністрів України оперативно ухвалити відповідні законодавчі документи та підзаконні акти, які розроблені з урахуванням світового позитивного досвіду та усталених практик і сприятимуть ефективному розвитку різних галузей лісопромислового сектора України, зокрема передбачити змішану форму торгівлі необробленою деревиною (за прямими договорами; через електронні аукціони, через біржову торгівлю). У цих законодавчих документах та підзаконних актах необхідно забезпечити правові механізми, які не суперечитимуть міжнародним зобов'язанням України і гарантуватимуть прозоре функціонування ринку деревини без надання преференцій окремим учасникам та сприятливі умови роботи для вітчизняних підприємств, зокрема й у випадку скасування дії мораторію на експорт лісоматеріалів необроблених.

3. З метою забезпечення найбільшого прибутку для державного та місцевих бюджетів від торгівлі необробленою деревиною, у відповідних законодавчих документах та підзаконних актах доцільно передбачити можливість реалізації частини необробленої деревини через ДП «Лісогосподарський інформаційно-аналітичний центр», який має практичний досвід електронної торгівлі необробленою деревиною, що дасть змогу усунути основні недоліки торгівлі необробленою деревиною на товарних біржах: скасувати диктат середньозваженої ціни під час встановлення стартової ціни, а стартова ціна визначатиметься з урахуванням кон'юнктури ринку, зокрема й на ринку готової продукції, та логістики; впровадити у практику різні види електронних аукціонів (аукціон підвищення ціни, аукціон зниження ціни, аукціон зниження ціни з можливістю підвищення, аукціон у конвертах), а також впровадити визначення порядку кореляції остаточної суми розрахунку між продавцем та покупцем залежно від результатів приймання поставленої партії необробленої деревини.

4. Рекомендувати ДП «Ліси України» та Державному агентству лісових ресурсів України, до прийняття Закону України «Про ринок деревини», розробити із залученням представників профільних асоціацій, деревообробного та меблевого бізнесу, і впровадити Правила торгівлі деревиною (Правила продажу деревини), у яких обов'язково передбачити продаж деревини на умовах оферти не менше 50 (п'ятдесяти) відсотків від обсягу деревини, придбаного суб'єктом перероблення деревини за попередні 12 місяців. Для розроблення зазначених Правил доцільно використати досвід Польщі, Словаччини та Чехії.

5. Затвердити типовий договір купівлі-продажу деревини, який би створив паритетні умови для покупців і продавців, а також їхню однакову відповідальність за невиконання умов договору.

6. Запровадити окремі аукціони для закупівлі дров паливних для приватних теплопостачальних організацій, які забезпечують теплопостачання бюджетних установ та населення з метою уникнення спотворення конкуренції між різними категоріями покупців.

7. З метою впорядкування переліку послуг, що надають підрядні організації та фізичні особи-підприємці з проведення лісозаготівельних робіт, формування їхньої вартості та для забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності, рекомендувати ДП «Ліси України» переглянути пропозиції вартості лісозаготівельних робіт, зокрема щодо трелювання деревини в сторону підвищення ціни, з урахуванням умов лісозаготівлі.

8. Просити Кабінет Міністрів України зобов'язати Державне агентство лісових ресурсів України, як орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, та ДП «Ліси України» як суб'єкт господарювання державної форми власності здійснювати прозору діяльність, зокрема розмістити стратегію розвитку ДП «Ліси України» і обов'язкові щоквартальні публічні звіти про його діяльність (планову та фактичну), у тому числі щодо реалізованої продукції поза аукціоном, з чіткою деталізацією по філіях ДП «Ліси України» (об'єми, породи, сортименти тощо) на офіційному сайті.

9. Просити Кабінет Міністрів України відповідно до його ж розпорядження від 29.12.2021 р. № 1777-р «Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року» доручити Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів разом з іншими зацікавленими центральними органами виконавчої влади невідкладно врегулювати питання: гнучкого формування цін з урахуванням тенденцій на світовому ринку та визначення методики собівартості деревини; збільшення обсягу заготівлі деревини до науково обґрунтованого рівня невиснажливого лісокористування; отримання та реалізації деревини вищої якості. Виконання цих завдань сприятиме реалізації основних цілей для економічного розвитку лісового господарства, зокрема забезпечення максимальної доданої вартості деревообробних підприємств та інших споживачів продукції і послуг (розділ Стратегії «Забезпечення вагомого внеску лісів у розвиток економіки»).

10. Рекомендувати центральним органам виконавчої влади періодично проводити опитування представників підприємств лісопромислового сектора та аналіз їхньої діяльності і спільно розробляти ефективні заходи для покращення умов ведення деревообробного бізнесу.

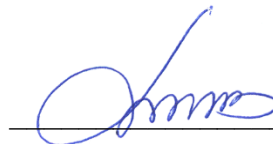
Відсутність дієвих рішень представників законодавчої та виконавчої влади щодо пропозицій учасників Першого, Другого, Третього та Четвертого Всеукраїнських лісопромислових форумів і звернень представників різних підприємств та організацій, на сьогоднішній день фактично не виконано жодної пропозиції учасників Форумів, і критична ситуація, яка склалася в лісопромисловому секторі України, свідчать, що для забезпечення ефективного розвитку галузей лісопромислового сектора, доцільно урахувати думки учасників Форумів та Конференції, які об'єднали ключових зацікавлених сторін.

На жаль, позитивна динаміка, яку демонструє ДП «Ліси України» (https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=2178387822505495&id=100010028957829&post_id=100010028957829_2178387822505495) не є вирішенням критичної ситуації лісопромислового сектора України, оскільки переважна більшість переробників деревини, зокрема деревообробних та меблевих підприємств України, які здебільшого є основними працедавцями та платниками податків (у деяких територіальних громадах і бюджетоутворюючими) знаходяться у критичному стані, а окремі з них – на межі тимчасової зупинки або банкрутства. У випадку не реагування органів державної влади на

становище переробників деревини у найближчому часі державне підприємство «Ліси України» опиниться в такому ж критичному стані як і переробники деревини.

У зв'язку з актуальністю вищевикладеної інформації та необхідністю її нагального розгляду та вирішення, необхідно терміново надіслати Резолюцію Міжнародної кластерної конференції Президенту України, Верховній Раді України, зокрема профільним комітетам, Кабінету Міністрів України, зацікавленим органам державної виконавчої влади та Антимонопольному комітету України.

За дорученням учасників
Конференції та робочої групи

Микола Когут